



„Risinājumi barības vielu noteču mazināšanai meliorācijas sistēmās - iespējas un riski”

Rīga

20.11.2014



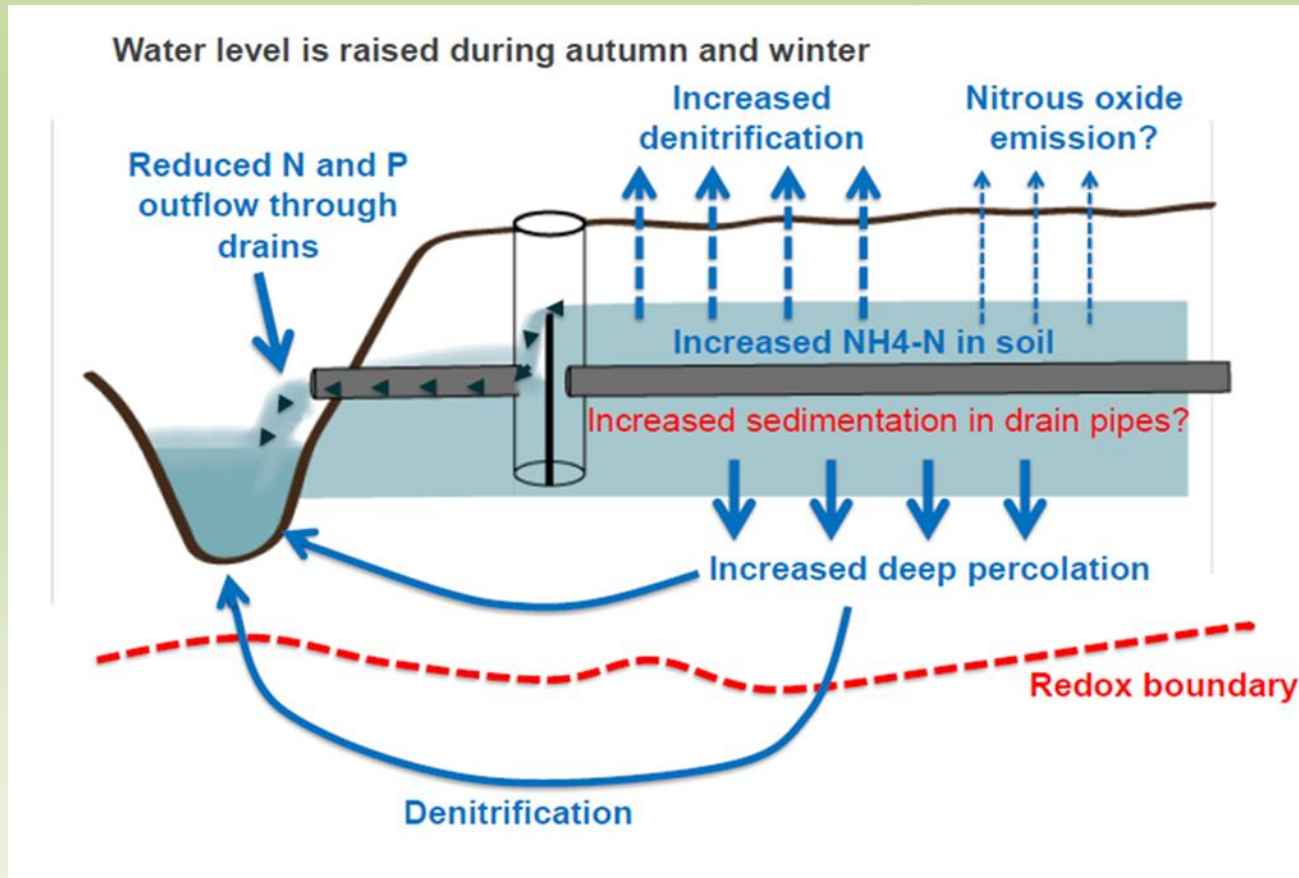
Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” 2014. gada 31. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2014/14, aktivitāte „Nozares ekspertu ziņojumi”
Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

01.12.2014

Biedrība "Zemnieku saeima", www.zemniekusaeima.lv, 67027044, zsa@zemniekusaeima.lv

Kontrolētā drenāža

Ūdens līmeņa celšana augsnē, ar aizvaru kontrolakā ierobežojot ūdens plūsmu caur drenāžu uz grāvjiem vai ūdenstecēm



Kontrolētā drenāža piemērota:

- ❑ laukiem ar ļoti nelielu slīpumu (zem 0,5%)
- ❑ laukiem ar strādājošu drenāžas sistēmu
- ❑ Ja aizplūstošajā ūdenī ir augsts vai vidēji augsts slāpekļa saturs

Papildus pētāmie aspekti:

- ❑ Ietekme uz ražību, ražas kvalitāti. Nav skaidri apliecinājumi, vai, un cik daudz, «vairāk» barības saņem augi
- ❑ Ietekme uz SEG emisijām, jo augstais gruntsūdens veicina procesus augsnē, kas var palielināt slāpekļa oksīda emisijas.
- ❑ Ūdens plūsmas/pārvietošanās. Dānijas Hofmansgave pētījums rāda, ka paceļot ūdens līmeni vienā drenu sistēmas zarā, attiecīgi palielinās ūdens daudzums, kas izplūst caur blakus esošajiem neaizvērtajiem vadiem.
- ❑ Nogulšņu veidošanās aizvērtajās drenu sistēmās

Mākslīgās mitrzemes

Mitrzemes ir seklas, mākslīgi veidotas ūdenskrātuves, kuras veido simulējot dabiskās mitrzemes.



Ieguvumi:

- Ūdens attīrīšana - augu barības vielas, smagie metāli, u.c. piesārņojošās vielas
- Bioloģiskās daudzveidības nodrošināšana

Risināmie jautājumi:

- Tehniskie risinājumi konkrētām situācijām (piesārņojuma veids, līmenis, vietējie apstākļi, notekūdeņu daudzums, u.c.)
- Saskaņošanas procedūra
- Investīciju un uzturēšanas izmaksas
- Sadarbības projekti
- Efektivitātes izvērtējums



Dambīši meliorācijas grāvjos

Ūdens plūsmas palēnināšana meliorācijas grāvjos, izveidojot nelielus aizsprostus. Ūdens attīrīšanās procesu nodrošina ķīmiskie un bioloģiskie procesi ūdenī (P un N), cieta daļiņu izgulsnēšanās (P), kā arī augi un mikroorganismi



leguvumi un riski:

- Efektivitātes mērījumi nepieciešami – reālās situācijas izvērtēšanai
- Salīdzinoši nelielas investīcijas
- Uzturēšana, plānošana (Bebru līdzdalība)
- Sadarbība starp zemes īpašniekiem

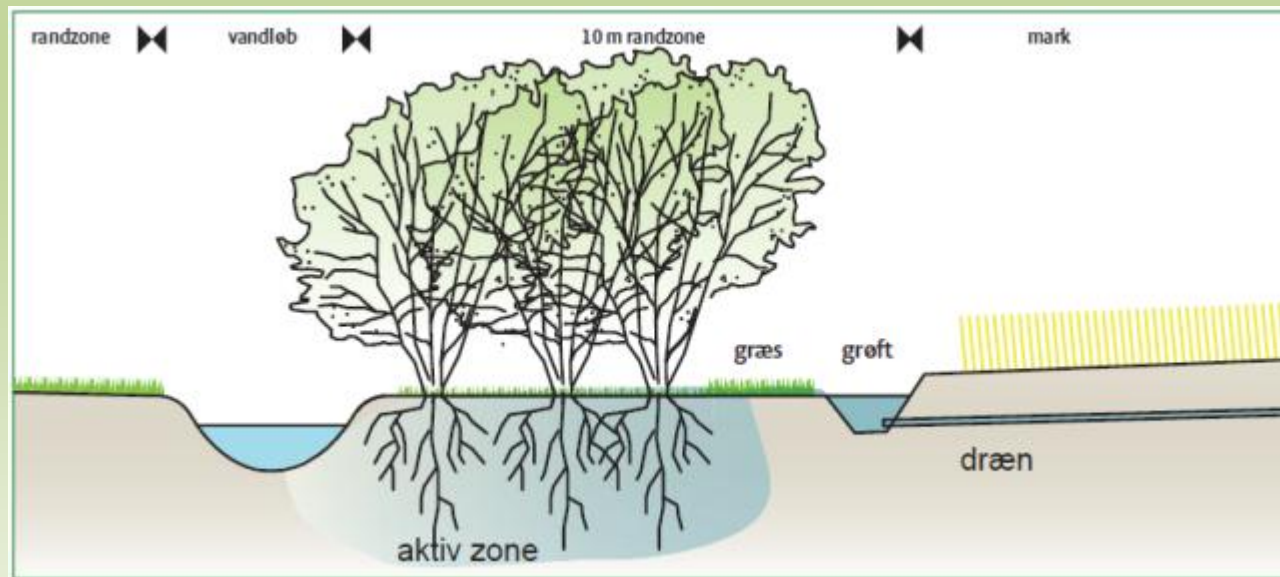


a", www.zemniekus



Inteliģentās buferjoslas

Inteliģentās buferjoslas ir papildus vides elementi, kas tiek izmantoti ūdensteču aizsardzībai no augu barības vielu notecēm, augsnes erozijas un augu aizsardzības līdzekļiem



Divpakāpju grāvji

Pazemināts viens vai abi grāvja krasti terases veidā.
Radīta vieta palu ūdens uzkrāšanai



Divpakāpju grāvji

Galvenie ieguvumi - erozijas un barības vielu noteču mazināšana, kā arī dabiskas dzīves vides saglabāšana ūdenstecē mītošajiem organismiem un augiem

Galvenie riski – lielās izmaksas, apsaimniekošanas tehnoloģijas, prasības

Video atbalsts

- Pārmaiņu viļņi Baltijas jūras ūdeņos

<http://www.youtube.com/watch?v=4DwxTI4QX2Q>

- Divpakāpju grāvji

<http://www.youtube.com/watch?v=zw02mH5SnM>

- Strukturālā Kaļķošana & Filtrējošās tranšejas

<http://www.youtube.com/watch?v=jQV-BGBwMts>